

Alia lra.
+ paucis de
terra diuidi
eos.

psit man' tua: id est eterna vtus tua: vt p
ipsam regna debellet iniquitat: z diuidat iu
stos ab impijs. Hac ergo erue ab inimicis
manus tue: hoc est virtutis tue: hoc est ab
inimicis meis. Dne pdes eos de ter
ra dispartire eos in vita eoz: Dne per
de eos de terra qua inhabitant: dispartire
eos p orbem terraz in ista vita: qua sola sua
vitam putat: qui eterna desperant. Et de
abscoditis tuis adimpler' est ven
ter eoz. No solu aut ista pena eos pseqf
visibilis: sed etia de pctis q tanq tenebre
abscodunt a lumie veritat: tue: adimple
ta est meoria eozum: vt obliu: scant deum.

Alia lra.
+ filijs

Saturati sut porcina: Saturati
sunt imudicia: pculcates margaritas ser
monu dei. Et reliquerut reliqas par
vulis suis. Et reliqrut reliquias puulis
suis: clamates pctm hoc sup nos z sup fili
os nros. Ego aut i tua iusticia ap
parebo in spectu tuo: Ego aut q no
apparui eis: q corde sordido z tenebroso
lucē sapiētie tue videre no possunt: in tua
iusticia apparebo in spectu tuo. Sacia
bor du manifestabit glia tua. Et cu
illi saturati sunt imudicia sua: vt me intelli
gere no possunt: ego faciator du manifesta
bit gloria tua in his q me intelligut. Sane
illo versu vbi dictu est. Saturati sut porci
na: no nulla exēplaria: Saturati sunt filijs
habēt. Ex ambiguo em greco interpretatio
duplex euenit. Filios aut opa intelligim'.
Et sicut bona opa: bonos filios: ita malos:
mala.

Alia lra.
+ apparuerit

Explicit Tractatus de ps. XVI
Incipit Tractat' de ps. XVII

In finem puero dni: ipsi Da
uid. h est manu forti chusto scdm
hoies. Que locutus e dnover
ba cantici hui': in die qua eripuit
eu dñs de manu oim inimicoy ei':
z de manu Saul: z dixit: In die q
eripuit eu dñs de manu oim inimicoy eius
z de manu Saul. hoc est regis Judeoz:
que sibipetierut. Na sicut David ma
nu fortis: ita Saul petitiō interpretari dicif.
Notu e aut quō ille ppls regē sibi petierit z
acceperit: no scdm dei: sed scdm sua volū
tatem. Bicat ergo hic Christus z ecclesia:
id est totū christi caput z corpus.

Alia lra.
+ fortitudo

Diligā te dne: virt' mea: Bili
gā te dne: p que fort' sum. Dñs
firmamētū meū z refugius

meū z liberator me'. Dne q me firma
sti: qz refugi ad te. Refugi aut: qz liberaſti
me. Be' me' adiutor me': z spe
rabo in eū. Be' me' q mibi adiutorium
pr' vocatiōis tue pstitisti: vt spare i te pos
sim. Protector me' z cornu salu
tis mee: z redeptor me'. Protector
me': qz no de me plupsi: qsi eriges aduer
sum te cornu supbie: h te ipm cornu: h e fir
mā celsitudiez salut' iuēni. Quod vt iuēni
rē: redemisti me. Laudās iuocabo
dñm z ab inimicis meis salu' ero.
No meā gliaz h dñi qres: iuocabo eum: et
no erit vñ mibi noceant impietatis errores.
Circūdederūt me dolores mor
tis: Circūdedest me dolores mort: id est
carnis. Et torētes iūqtat: z turbaue
rūt me. Turbe iniq ad ips cōmote: velu
ti flumia pluuialia cito desitura: egerūt vt
z turbarēt me. Dolores inferni cir
cūdedērt me: In his q me circūdedērt
vt pderēt me: erāt dolores iuidētie: q mor
tē opant: pducūtq ad ifernū pcti. Pre
uenerūt me laqi mort'. Preuenerūt me
vt pores nocere vellēt: qd eis postea red
dēret. Tales aut hoies capiūt i pditiōē:
qb' male pſuaseſt iactatiōē iusticie: Qui'
no re: sed noie: aduersus gentes glantur.

Alia lra.
+ susceptor

Alia lra.
+ pocupauerit

Alia lra.
+ in tri bulatiōe

Et i pſura mea iuocauī dñm: et
ad deū meū clamaui. Et exaudi
uit d teplo scō suo vocē meā: Erau
diuit d corde meo i q bitat: vocē meā. Et
clamor me' i spectu ei'. Et clamor
me': que no i aurb' hoim: h corā ipō intus
habeo. Introiuit in aures ei'. Et
cōmota e z tremuit terra. Ita cla
rificato filio hois: cōmōti sūt z tremueſt
pctōres. Et fūdānta mōtiū z turba
ta sūt. Et spes supboz q i h seclō fuerūt:
z turbate sūt. Et cōmota sūt qm irat'
est eis. Ut scz iā firmamētū no haberet i
cordib' hoim spes tpalū bonoz. Ascē
dit fum' i ira ei': Ascēdit lachrymosa
depcatio penitētū: cū cognouissent qd mi
netur deus impijs. Et ignis a facie ei'
z exardescit: Et flagrantia caritatis post
penitentiā de noticia eius inardescit. Car
bones succēsi sūt ab eo. Qui iam
mortui erant deserti ab igne boni deside
rij ac luce iusticie: et frigidū tenebrosiqz
remanserant: rursus accēsi et illumina
ti reuixerunt. Et inclinavit celos
et descendit: Et humiliavit iustum: vt
descenderet ad hominum infirmitatem.

Alia lra.
+ exaruit

Et caligo sub pedib⁹ ei⁹. Et impij q̄
 terrena sapiūt: caligine malicie sue nō euz
 cognouerūt. Terra enī sub pedib⁹ ei⁹: tāq̄
 scabellū pedū eius. Et ascendit sup
 cherubin⁹ ⁊ volauit: Et exaltat⁹ est su
 per plenitudinē sciētie: vt nemo ad eū per
 ueniret nisi p̄ caritatē. Plenitudo em̄ legi
 caritas. Et cito se incōprehensibile esse mō
 strauit dilectorib⁹ suis: ne illum corporeis
 imaginationib⁹ cōprehēdi arbitrarentur.
 Volauit sup pēnas veyoz. Illa autē
 celeritas qua se incōprehensibile esse mon
 strauit: sup virtutes aiay est: quib⁹ se ve
 lut pēnis a terrenis timorib⁹ in auras liber
 tatis attollūt. Et posuit tenebras la
 tibulū suū: Et posuit obscuritatē sacra
 mētoꝝ ⁊ occultā spem in corde credētium
 vbi lateret ipse: nō eos deserēs. In his etiā
 tenebris: vbi p̄ fidē adhuc ambulam⁹: nō
 p̄ speciē: q̄ diu qd nō videm⁹: speram⁹: et
 p̄ patientiā expectam⁹. In circuitu ei⁹
 tabernaculū ei⁹: Cōuersi tñ ipm̄ ambi
 unt qui credūt ei: q̄ in medio eoz est: cum
 omnib⁹ equaliter fauet: in quib⁹ tāq̄ in ta
 bernaculo habitat hoc tpe. Tenebrosa
 aqua in nubib⁹ aeris. Nec p̄pterea
 quisq̄ in illa luce q̄ futura est cū ex fide ad
 speciē venerim⁹: iā se esse arbitret: si septu
 ras recte intelligit. In p̄phetis em̄ atq̄ in
 omnib⁹ diuini verbi p̄dicatorib⁹ obscura
 doctrina est. Pre fulgore in cōspe
 ctu ei⁹: In cōpatione fulgoris: qui est in
 p̄spectu manifestatiōis ei⁹. Nubes ipsi
 us trāsierūt. P̄dicatores verbi eius
 nō iam i iudee finib⁹ p̄manēt: sed trāsierūt
 ad gētes. Brādo ⁊ carbones ignis.
 Obiurgatiōes figurate: quib⁹ velut gran
 dine corda dura tundunt. Si autē fra
 cta ⁊ mitis: id est pius anim⁹: exceperit du
 riciā grādinis: in aquā eadē terra fulgura
 ta ⁊ quasi cōgelate obiurgatiōis: id est in
 doctrinā faciantē resoluūt. Igne autē cari
 tatis accensa corda reuiuiscunt. Nec om
 nia in nubib⁹ ipsius ad gentes trāsierūt.
 Et intonuit de celo dñs: Et euan
 gelica fiducia: de corde iusti sonuit domi
 nus. Et altissim⁹ dedit vocē suā. Et
 in p̄fundo rerū humanay audiem⁹ cele
 stia. Et misit sagittas suas ⁊ dis
 persit eos: Et emisit euāgelistas pēnis
 virtutū recta itinera trāsualātes: nō suis:
 sed ei⁹ a q̄ missi sūt virib⁹: Et dispersit eos
 ad quos missi sunt: vt alijs eoz esset odor
 vite in vitā: alijs odor mortis in mortem.

Et cōruscationes multiplicauit et
 turbauit eos: Et miracula multiplica
 uit: ⁊ turbauit eos. Et apparuerūt
 fontes aquay: Et apparuerūt: qui facti
 erāt in p̄dicantib⁹ fontes aquay salientium
 in vitā eternā. Et reuelata sunt funda
 mēta orbis terray. Et reuelati sūt pro
 phete qui nō intelligebant: sup quos edifi
 caret orbis terray credēs dñm. Ab in
 crepatione tua dñe: Clamātis: appropi
 quabit sup vos regnū dei. Ab inspira
 tione spūs ire tue: Dicētis: nisi penitē
 nam egeritis: oēs simul moriemur. Ad
 sit e summo ⁊ accepit me: Locando
 ex gētib⁹ in hereditatē: gloriosā eccliaz nō
 hntem maculā neq̄ rugā. Assūpsit me
 de multitudine aquay: Assūpsit me
 de multitudine populoz. Eruit me d
 inimicis meis fortissimis: Eruit me
 de inimicis meis: q̄ pualuerūt ad affligēdā
 ⁊ pdendā istā tpelem: vitā meam. Et ab
 his qui oderūt me: qm̄ confortati
 sūt sup me. Q̄ diu sub ipis sū ignorans
 deū. Preuenerūt me in die affli
 ctionis mee: P̄uozes mihi nocuerunt
 in tempore: quo mortale ⁊ laboriosū cor
 p⁹ gero. Et fact⁹ est dñs firmamētū
 meū. Et qm̄ amantudie miseriarū firma
 mētū terrene voluptatū ⁊ tribulatū atq̄ cō
 uulsū est: factus est dñs firmamētū meū.
 Et eduxit me in latitudine: Et qz
 carnales patiebar angustias: eduxit me i
 spūales latitudinē fidei. Eruit me qm̄
 voluit me. Eruit me: qm̄ voluit me: añ
 q̄ illū ego vellē. Eruit me ab inimicis meis
 potētissimis: q̄ mihi inuidebant iā volenti
 eū: Et ab his q̄ oderūt me: quia volo euz.
 Et retribuet mihi dñs fm̄ iustici
 am meā. Et retribuet mihi dñs fm̄ iusti
 ciā bone volūtatis: q̄ prior p̄buit misericor
 diā: añq̄ haberē bonā volūtatez. Et fm̄
 puritate manuum meay retribuet
 mihi. Et fm̄ puritatē factorū meoz retri
 buet mihi: qui tribuit vt bñfacerē: educen
 do me i latitudinē fidei. Quia custodi
 ui vias dñi: Et latitudo bonoz opum
 que p̄ fidē sunt: ⁊ lōganimitas p̄seuerandi
 p̄sequat. Nec impie gessi a deo meo
 Qm̄ oia iudicia ei⁹ in conspectu
 meo sūt sp̄: Qm̄ oia iudicia ei⁹: id est ⁊
 p̄mia iustoz: ⁊ penas ipioꝝ: ⁊ flagelia cor
 rigēdoꝝ: ⁊ tēptatiōes p̄bādoꝝ: p̄seuerādī
 p̄tēplatiōe p̄sidero. Et iusticias ei⁹ nō
 repuli a me. Qd faciūt deficientes sub

Alia lra. ⁊ fulgura.

Alia lra. ⁊ de aq̄s mlt. Alia lra. ⁊ eripuit.

Alia lra. ⁊ p̄tector.

Alia lra. ⁊ saluū me fec.

Alia lra. ⁊ nō h̄s.

Alia lra. Nec... dei.

D. 3

Handwritten notes at the bottom of the page.

Alia lra. ⁊ de aq̄s mlt. Alia lra. ⁊ eripuit.

Alia lra. ⁊ dissipauit.

sarcina earum: et reuertunt ad vomitum suum.

Et ero immaculatus cum eo: et obfuebo me ab iniquitate mea. Et retribuet mihi dominus secundum iustitiam meam: Itaque non solum propter latitudinem fidei que per dilectionem operatur: sed etiam propter longitudinem perseuerantie: retribuet mihi dominus secundum iustitiam meam. Et secundum puritatem manuum mearum in conspectu oculorum eius. Non quod homines vident: sed in conspectu oculorum eius: Quoniam que videntur temporalia sunt: que autem non videntur: eterna: que pertinet altitudo spei. **Cum sancto sanctus eris:** Est etiam occulta profunditas: que intelligitur cum sancto sanctus: quia tu sanctificas. **Et cum viro innocente innocens eris:** Et cum viro innocente innocens eris: quia tu nulli noceres: sed crinibus petrorum suorum vnusquisque stringit. **Et cum electo electus eris:** Et ab eo que eligi: eligis. **Et cum pueris puerus eris.** Et cum pueris videris puerus: quoniam dicunt: non est recta via domini: et ipsorum via non est recta.

Alia lra.
† puerteris.

Quoniam tu populum humile saluum facies: hoc autem pueris videri pueris: quod confuteres peccata sua saluos facies. **Et oculos superborum humiliabis.** Ignorantes autem dei iustitiam et sua volentes constitueri: humiliabis. **Quoniam tu illuminabis lucernam meam domine:** Quoniam non est lumen nostrum ex nobis: sed tu illuminabis lucernam meam domine. **Deus meus illumina tenebras meas.** Nos enim peccatis nostris tenebre sumus: sed deus meus illumina tenebras meas.

Alia lra.
† in te cripiar.

Quoniam a te eruam a temptatione: Quoniam non a me: sed a te eruam a temptatione. **Et in deo meo transgrediar murum.** Et non in me: sed in deo meo hic transgrediar murum: que inter homines et celestem hierusalem peccata erexerunt. **Deus meus immaculata via eius.** Beatus meus non venit in homines: nisi mundauerint viam fidei que veniat ad eos: quia immaculata est via eius. **Eloqua domini igne examinata:** Eloqua domini igne tribulationis probantur. **Protector est omnium sperantium in se.** Et omnes que non in seipsum: sed in illo sperant: eadem tribulatione non consumuntur. Spes enim sequitur fidem. **Quoniam quis deus propter dominum:** Quoniam quis propter dominum cui seruimus. **Et quis deus propter deum nostrum.** Et quis deus propter dominum: que post bonam seruitutem: tanquam hereditatem sperantes filii possidemus. **Deus que percussit me virtute:** Beatus que percussit me ut fortis sim: ne diffidentes sinus cupiditatis impediatur opera et gres-

Alia lra.
† ipolluta.

sus meos. **Et posuit immaculatam viam meam.** Et posuit viam immaculatam caritatis: que ad illum veniam: sicut immaculata est via fidei qua venit ad me. **Qui perficit pedes meos tanquam ceruicem:** Qui perficit amorem meum ad transcendenda spinosa et vmbrosa implicamenta huius seculi. **Et super excelsa statui et me.** Et super celestem habitationem: figet intentionem meam: ut implear in omnem plenitudinem dei. **Qui docet manus meas ad plium:** Qui docet me operari ad superandos inimicos: que nobis intercludere celestia regna conantur. **Et posuisti ut arcum erent brachia mea.** Et posuisti infangibiles intentionem bonorum operum meorum. **Et dedisti mihi protectionem salutis tue: et dextera tua suscepit me.** Et fauor gratie tue: suscepit me. **Et disciplina tua me direxit in fine:** Et correctio tua me deuiare non sinens direxit: ut quequid ago: in eum finem referam: que coheret tibi. **Et disciplina tua ipsa me docebit.** Et eadem correctio tua me docebit puenire quo direxit.

Alia lra.
† ceruicem.

Alia lra.
† correxit.

Alia lra.
† subter.

Dilatasti gressus meos subter me: Ne impediatur carnales angustie: quoniam latam fecisti caritatem meam operantem hilariter: etiam de ipsis que subter me sunt mortalibus rebus et membris. **Et non sunt infirmata vestigia mea.** Et non sunt infirmata: siue itinera mea: siue signa: que unpsi ad imitandum sequentibus. **Persequar inimicos meos et comprehendam illos:** Persequar affectus carnales meos: nec ab eis comprehendar: sed comprehendam illos ut absumentur. **Et non conuertar donec deficiant.** Et ab ista intentione non conuertar ad getem: donec deficiant que obstrepunt mihi. **Constringam illos nec poterunt stare:** Constringam illos: nec durabunt aduersum me. **Cadent subter pedes meos:** Calcatis illis: proponam amores quibus ambulo in eternum. **Et percussisti me virtute ad bellum.** Et percussisti fluentia desideria carnis mee virtute: ne in tali pugna prepediret. **Supplantasti insurgentes in me subter me.** Recipi fecisti eos que me insequerentur: ut subter me fierent: que super me esse cupiebant. **Et inimicos meos dedisti mihi dorsum:** Et inimicos meos percussisti: et dorsum mihi eos esse fecisti: id est ut sequerentur me. **Et odio habentes me dispendidisti.** Alios autem eorum que in odio perdurarunt: dispendidisti. **Clamauerunt nec erat que saluos faceret:** Quis enim saluos faceret: quos tu non saluos faceres?

Alia lra.
† subter.

Alia lra.
† odietes.

Ad dñm nec exaudiuit eos. Nec ad
quēlibet: sed ad dñm clamauerunt: nec ex
auditiōe dignos iudicauit: nō recedentes
a malitia sua. Et cōtinuam illos
vt puluerem ante faciē vētī: Et cō-
minuā illos: Aridi eñ sūt: nō recipientes
umbre misericordie dei: vt elati atq; inflati
supbia: a spe firma ⁊ icōcussa: tanq; a ter-
re soliditate ⁊ stabilitate raptant. Et lu-
tū platearū delebo eos. Per latas
q; multi ambulant perditōis vias: luxuri-
antes ⁊ lubricos: delebo eos. Erues
me de p̄radictionib; populi: Erues
me de p̄radictionib; eorū qui dixerūt:
Si dimiserim eū: omne seculū post illum
ibit. Cōstitues me in caput gētū.

Popul; que nō cognoui seruiuit
mibi. Popul; gētū que corpali p̄ntia n̄
visitauit: huius mibi. In obauditu au-
ris obediuit mibi. Necq; ocul; me vidit
s̄ recipiēs p̄dicatores meos: in obauditu
auris obediuit mibi. Filij alieni mē-
titi sūt mibi: filij nō mei dicēdi: sed po-
tius alieni: quib; recte dicitur: Vos ex pa-
tre diabolo estis: mentiti sūt mibi. Filij
alieni inueterauerūt. Filij alieni: qui
bus vt renouarēt: nouū testamētū attuli:
in veterē hoīe remāserunt. Et claudica-
uerunt a semitis suis. Et tanq; vno pe-
de debiles: q; vt tenētes: nouū respuerūt:
Claudi effecti sūt etiā i ipsa veterē lege: po-
tius traditiones suas seq̄ntes q; dei. Calū-
niabant eñ de manib; nō lotis: quia tales
erant semite quas ipsi fecerant ⁊ p̄suetudi-
ne triuerant: aberrando ab itinerib; p̄ce-
ptorū dei. Quis domin; ⁊ benedi-
ctus deus meus. Scdm carnē aut̄ sa-
pere mors est. Quis dñs ⁊ benedictus de-
us meus. Et exalterur deus salutis
mee. Et nō terrena p̄suetudine de deo sa-
luis mee sentiā: nec terrenā ipsam salutē
sed in excelsō de illo sperem. Deus q̄
das vindicas mibi: Deus qui vindi-
cas me: subdēdo populos sub me. Libe-
rator meus de inimicis meis iracu-
dis. Liberato; meus de inimicis meis ira-
cundis: clamantib;: crucifige crucifige iu-
deis. Ab insurgentibus in me ex-
altabis me: A iudeis insurgentibus in
me patientem: exaltabis me resurgentem.
A viro iniq; eripies me. A regno eorū
liquo erues me. Propterea confite-
bor tibi in gentibus domine. Pro-
pterea tibi per me confitebunt gentes do-

mine. Et nomini tuo psallam. Et la-
tus inotesces bonis operib; meis. Ma-
gnificans salutes regis ipsius. De-
us qui magnificat vt admirabiles faciat
salutes: quas eius filius dat credentibus.
Et faciens misericordiam christo
suo. Deus qui facit misericordiā christo
suo. Dauid et semini eius vsq; in se-
culum. Ipsi liberato; manu potēt: qui
vicit hunc mundum: ⁊ eos qui credunt in
euangelio genuit in eternū. Quēcūq; in h̄
psalmo dicta sūt: que ipsi domino p̄prie
id est capiti ecclesie cōgruere nō possūt:
ad ecclesiam referenda sūt. Totus enim
christus hic loquit: in quo sūt omnia mē-
bra eius.

Explicit Tractat; de ps. xvii

Incipit Tractat; de ps. xviii

In finem ps. Dauid.

Titulus notus est: nec domin; Iesus
Christus hec dicit: sed de illo hec di-
cuntur.

Expositio. I
Celi enarrant gloriā dei: Ju-
ste euangeliste in quib; deus tanq;
in celis habitat exponit gloriā
domini nostrī Iesu christi: siue gloriā qua
glorificauit patrem filius super terram. Et
opera manuum eius annunciat
firmamentum. Et facta virtutum do-
mini annunciat firmamentū: fiducia spiri-
tus sancti celum factum: quod antea timo-
re: terra erat. Dies diei eructat ver-
bum: Spiritus spiritualibus profert ple-
nitudine; incōmutabilis sapientie dei: nō
verbū in principio deus apud deū est. Et
nox nocti annūciat scientiā. Et mor-
talitas carnis tanq; longe positus carnali-
bus: fidē insinuando: annūciat futurā sci-
entiā. Non sūt loquele neq; ser-
mōnes: quorū nō audiātur voces
eorum. Per quos nō audite sūt voces
euangelistarū: cum omnibus linguis euā-
gelij p̄dicarent. In omne terrā ex-
iuit sonus eorum: ⁊ in fines orbis
terre verba eorum. In sole posu-
it tabernaculū suum: Domin; autem
vt aduersus regna tp̄alium errorū bellige-
raret: non pacē sed gladiū missurus in ter-
ram: in tpe vel in manifestatiōe posuit tanq;
militare habitaculū suū: hoc est dis-
p̄nsatiōne incarnationis sue. Et ipse tanq;
sp̄sus procedens de thalamo suo. Et
ipse p̄cedens de vtero virginali vbi deus
nature humane tanq; sponus sp̄ose copu-

Alia lra.
† psalmū dicā.

Alia lra.
† Eripies.

Alia lra.
† veterati sūt.

Alia lra.
† indicat.

Alia lra.
† nationib;.